

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar på promemorian Miljöbedömningar (Ds 2016:25)

Linköpings kommun är positivt inställda till att promemorian

- kräver att verksamhetsutövaren tar ett aktivt beslut om planerade förändringar kan ge betydande miljöpåverkan eller inte
- ökar kraven på medborgarinformation om miljöbedömningarna, och ger medborgarnas bättre demokratiska möjligheter att påverka miljöhandläggningen
- breddar definitionen på miljöorganisationer
- fastslår att samråd om miljökonsekvensbeskrivningar ska ske innan en plan eller ett program ska antas
- ökar samrådstiden från minst tre veckor till minst 30 dagar
- redovisar en bra uppdelning på strategiska och praktiska miljöbedömningar och hur dessa kan granskas och behandlas samtidigt i detaljplanerings- och miljöprövningsprocessen
- redovisar vilka krav som ställs på en miljökonsekvensbeskrivning och den som genomför den, samt att det finns olika kravnivåer för den praktiska miljöbedömningen
- ökar möjligheterna att skapa bättre miljöeffekter när miljöbedömningarna koncentreras till det som verkligen innebär betydande miljöpåverkan, och i högre utsträckning behandlar hushållning med naturresurser, tar med förebyggande åtgärder, samt kompensatoriska åtgärder även om det sker på en annan plats än där primära miljöeffekterna uppstår
- kräver att miljöbedömningen ska redovisa hur uppföljning och övervakning av miljön ska ske
- att staten eller den myndighet som har statens mandat att ålägga kommunen att ta fram åtgärdsprogram för att följa de nationella miljö kvalitetsnormerna eller belysa frågor om hushållning med mark och vatten, erbjuder kommunerna stimulans- eller kompensationsmedel för det utökade uppdraget, och då speciellt när ingreppen har stor betydelse för miljön i närliggande kommuner eller regionen.

Linköpings kommun önskar att staten

- tydligare preciserar begreppet ”litet område på lokal nivå”
- tar ett bredare miljö- och naturresursperspektiv i den utredning som ska se över tillämpningen av ekologisk kompensation
- ytterligare förtydligar och förenklar miljöbalken med tillhörande koppling till annan lagstiftning för att minska risken för feltolkningar och omständlig handläggning.

Linköpings kommun är överlag positiv till många förslag i promemorian. Kommunen tror att flera av förändringarna kommer att bidra till bättre effekter för miljön och naturresurshushållningen.

Ur demokratisynpunkt är det bra att verksamhetens huvudmän avkrävs ett beslut om föreslagna förändringar innebär betydande miljöpåverkan eller inte. Därmed blir ärendehantering med tillhörande miljöaspekter mer transparent. Det innebär att kraven på att upprätta en miljökonsekvensbeskrivning begränsas till ärenden som verkligen innebär betydande miljöpåverkan inklusive påverkan på hushållning med naturresurser.

Kravet på att kommuner ska samråda med länsstyrelser, andra kommuner och myndigheter som kan bli berörda av planer och program ur miljösynpunkt ska användas för att avgränsa betydande miljöeffekter och behovet av miljökonsekvensbeskrivningar. Rätt utnyttjat bör samrådet användas för underlätta genomförandet av planer och program. Ur den synpunkten är det önskvärt att lagstiftaren tydligare preciserar vad som avses med "litet område på lokal nivå" enligt 5 § i avsnitt 2.2 i miljöbedömningsförordningen.

Kommunen är positiv till uppdelningen på strategiska och praktiska miljöbedömningar, och att dessa miljöbedömningstyper kan granskas och behandlas samtidigt i detaljplane- och miljöprövningsprocessen om detaljplanen medger verksamheter som uppenbart ger betydande miljöpåverkan.

Ur miljösynpunkt är det också bra att kraven på vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla tydliggörs tillsammans med kompetenskrav på den som ska genomföra beskrivningen. Det är också bra att det finns skilda kravnivåer som innebär att verksamhetsutövaren ska ta fram praktiska miljöbedömningar endast för sådana verksamheter och åtgärder som kan antas medföra betydande miljöpåverkan, medan det räcker med ett förenklat underlag vid lägre påverkan.

För att stärka medborgarnas miljöengagemang och allmänintresset föreslås en bredare definition av vilka organisationer som ska räknas som miljöorganisation och därmed ges gransknings- och överklaganderätt. I miljöbalken införs krav på att samråd om miljökonsekvensbeskrivningar ska ske innan en plan eller ett program antas, och att myndigheter och allmänhet då ska få skälig tid att yttra sig. Promemorian föreslår därför att samrådstiden för miljöbedömningar av planer enligt plan- och bygglagen utökas cirka en vecka, från minst tre veckor som gäller idag, till minst 30 dagar. Med hänsyn till att miljöbedömningarna begränsats till de förändringar som verkligen ger betydande miljöpåverkan, och olika typer av miljöbedömningar genomförs i ett sammanhang, så bör den längre samrådstiden inte nämnvärt påverka tidsåtgången för att ta fram och driva igenom nya eller reviderade detaljplaner. Dessutom är det praxis att medge längre samrådstid än vad lagstiftningen anger som minimum för att få in synpunkter som kan ge bättre kvalitet på planer och program.

I miljöbalkens 6 kap. 35 § föreslås att det endast är de huvudsakliga miljöeffekterna som ska beskrivas och bedömas. Promemorian trycker också på att miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla uppgifter om de åtgärder som planeras för att före-

bygga, hindra, motverka eller avhjälpa de negativa miljöeffekterna. Det framgår också att miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför. Resultatet ska göras tillgängligt för allmänheten.

Dessa nyheter eller preciseringar bidrar till att koncentrera miljöbedömningarna till de väsentligaste miljöeffekterna och att det arbete som krävs för att förebygga dessa. Det är också en fördel att det finns möjlighet för kommunerna att vidta kompensatoriska åtgärder på andra platser i den fysiska planeringen än som påverkas av negativa miljöeffekter. Linköpings kommun hoppas att den utredning som är tillsatt för att ta fram en effektivare och mer konsekvent tillämpning av ekologisk kompensation ser på möjliga kompensationsåtgärder ur ett bredare miljö- och naturresursperspektiv.

Regeringen eller olika myndigheter har enligt ändringarna i miljöbalken möjlighet att ålägga kommunerna att tillhandahålla planer och planeringsunderlag enligt plan- och bygglagen för att belysa frågor om hushållning med mark och vatten, eller att ta fram åtgärdsprogram för att skapa förutsättningar för att en eller flera miljö kvalitetsnormer följs. Regeringen eller den myndighet som ålägger kommunerna omfattande krav på utredningar, planeringsunderlag, planer och åtgärdsprogram bör erbjuda kommunerna stimulansmedel eller viss kompensation för det utökade uppdraget eller för de resultat som genererats av mer omfattande krav än vad som skäligen kan krävas av en kommun. Det gäller särskilt kommuner med begränsade resurser och kompetens, där ingreppen har stor betydelse för miljön i närliggande kommuner eller regionen.

Linköpings kommun anser att miljöbalken med tillhörande koppling till annan lagstiftning ytterligare kan förtydligas och förenklas i syfte att minska risken för feltolkning och omständlig handläggning av miljöbedömningsärenden. Det är till exempel särskilt svårt att utläsa hänvisningar mellan olika lagar och paragrafer i flera led.

För Linköpings kommun

Nils Hillerbrand
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande